

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CIOCANA

mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 24/1,
Republica Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*Sediul specializat în examinarea cauzelor cu privire la activitatea
judecătorului de instrucție și în materie contravențională*

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
CIOCANĂ COURT OFFICE

Chisinau city, Mihail Sadoveanu street, nr. 24/1,
Republic of Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*The Court Office specialized in the examination of the cases concerning
the activity of the investigative judge and in contraventional matters*

"17" "noiembrie" "2021"

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28

Judecătoria Chișinău (*sediul Ciocana*), Vă expediază pentru examinare, conform competenței cererea înaintată de către avocatul Lucian Rogac privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

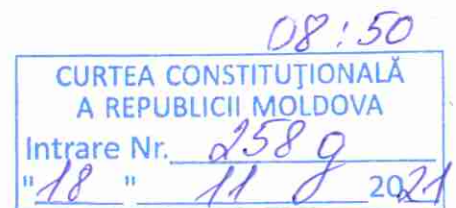
Anexă: Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe " 2 " file.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe " 9 " file.

Încheierea din 16.11.2021 pe " 3 " file.

Veaceslav Martînenco,
Judecător al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana

Executor: Cristina Levițchi
Tel. 068095018

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Avocat****1. ROGAC****2. Lucian****A.3. Instanța de judecată****1. Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana****2. Completul de judecată: Martînenco Veaceslav.****4. mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, 24/1.****5. e-mail: jci@justice.md**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

În fapt, la data de 05.11.2021, , apărătorului Lucian Rogac, procurorul Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale a Procuraturii Generale, Ion Bunica, i-a fost adus la cunoștință Demersul privind aplicarea măsurii preventive din 05.11.2020 și ordonanța din 04.11.2021 emise de procurorul în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale a Procuraturii Generale, Vladislav Căruceru, pe cauza penală nr.2019928028, prin care cet.Vladimir Plahotniuc Gheorghe a fost pus sub învinuire, încriminându-i comiterea infracțiunilor prevăzute de prevederile art.42, al.3, art.284 al.1 Cod Penal, art.42 al.3, art.190 al.5 Cod Penal și de art.42 al.3, art.243 al.3 lit.a și lit.b Cod Penal.

Tot la data de 05.11.2021 la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a fost depus și înregistrat demersul procurorului în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale a Procuraturii Generale, Vladislav Căruceru, prin care s-a solicitat aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința cet. Vladimir Plahotniuc pe o perioadă de 30 de zile.

Tot aici țin să menționez că pe lângă cauza penală menționată mai sus, mai sunt două cauze penale cu aceleași capete de acuzare în care Vladimir Plahotniuc are statutul de învinuit :

- cauza penală nr.2014978151, ce se află în gestiunea Procuraturii Anticorupție și
- cauza penală nr.2018978161, ce se află în gestiunea Procuraturii pentru Combaterea Crimei Organizate și Cauze Speciale.

Dat fiind faptul că capetele de acuzare aduse lui Vladimir Plahotniuc Gheorghe pe cauzele penale nr.2014978151 și nr.2018978161, sunt aceleași, apărarea a înaintat cereri către Procurorul General, Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Crimei Organizate și Cauze Speciale, prin care a solicitat conexarea cauzelor penale sus numite pentru a eficientiza acțiunile de urmărire penală și pentru a nu admite dublarea acțiunilor procesuale. Cu toate acestea cererile au fost respinse cu motivarea că ambele procuraturi sunt specializate, fiind autonome, iar astfel nu pot dispune conexarea cauzei de la o procuratură specializată la alta.

Pe ambele cauze menționate mai sus de către procurorul de caz a fost înaintat demers către instanța de judecată, privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest pe un termen de 30 de zile în privința lui Vladimir Plahotniuc Gheorghe. Prin încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 11.10.2019 și respectiv din 22.05.2020, au fost admise demersurile privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest pe un termen de 30 de zile în privința lui Vladimir Plahotniuc Gheorghe.

Potrivit demersului din 05.11.2021 privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest în privința lui Vladimir Plahotniuc Gheorghe, emis de procurorul în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale a Procuraturii Generale, Vladislav Căruceru, pe cauza penală nr.2019928028, se solicită aplicarea unui nou mandat de arest cu toate că în privința lui Vladimir Plahotniuc Gheorghe există deja două mandate de arest, care nu au fost executate și respectiv sunt în vigoare.

Suntem în prezența unui "artificiu procesual" creat de către procurori prin care aceștia înaintează învinuirea unei și aceleiași persoane pe diferite cauze penale, pentru a putea dubla, sau mai nou tripla, măsurile preventive, aplicarea sechestrelor și alte măsuri procesuale, astfel de abuzuri afectând grav drepturile și libertățile persoanei puse sub învinuire.

C. Obiectul sesizării³

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității a alineatului (2) al art. 176 din Codul de Procedură Penală, „*Arestarea preventivă și măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod*”.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional,

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia”,

Articolul 15

Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21

Prezumpția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică,
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative".

Articolul 25

Libertatea individuală și siguranța persoanei

- (1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sânt inviolabile.
- (2) Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sânt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege.

Articolul 134

Statutul

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat".

Articolul 135

Atribuțiile

„(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Articolul 140

Hotărârile Curții Constituționale

„(1) Legile și alte acte normative sau unde părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate".

Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nr. 122 din 14 martie 2003

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

(1) Procesul pena se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod. Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(2) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională".

Articolul 176. Temeiurile pentru aplicarea măsurilor preventive

(2) Arestarea preventivă și măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Articolul 185

(1) Arestarea preventivă constă în deținerea învinuitului, inculpatului în stare de arest în locurile și în condițiile prevăzute de lege. Arestarea preventivă constituie o măsură excepțională și se dispune

doar atunci când se demonstrează că alte măsuri nu sânt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestării.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului ratificată de Republica Moldova la 01.02.1998:

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 5 Dreptul la libertate și la siguranță

1. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Onorată Curte, considerăm că aliniatul (2) al art. 176 din Codul de Procedură Penală, „*Arestarea preventivă și măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod*” este neconstituțional, contravine prevederilor Constituției Republicii Moldova precum și a Tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte reieșind din următoarele considerente.

I. Încalcă dreptul fundamental al persoane de acces la justiție, dreptul la libertate și siguranță, a dreptul de a își cunoaște drepturile și îndatoririle și dreptul de a fi prezumat nevinovat.

Dispoziția legală reflectată la art. 176 alin. (2) din Codul de Procedură Penală, în redacția actuală „*Arestarea preventivă și măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod*” este una incertă, contrară prevederilor Constituției Republicii Moldova privind calitatea, accesibilitatea și claritatea unei legi, cu un impact direct asupra încălcării dreptului persoanei de a avea un acces la justiție și a dreptului la libertate și siguranță, garantate de prevederile art. 20, 25 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 și 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului ratificată de Republica Moldova la 01.02.1998.

Or, norma contestată în cuprinsul său face trimitere la subiectul față de care poate fi aplicată această măsură preventivă, respectiv, se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni [...]. Cu toate acestea, legea este incertă, nu face claritatea și nu a instituit anumite mecanisme de reglementare a situațiilor existente în practică când față de una și aceeași persoană în cadrul diferitor cauze penale, organul de urmărire penală înaintează demers privind arestarea preventivă a persoanei și instanța aplică arestul preventiv indiferent de faptul că o asemenea măsură deja a fost instituită de către instanța de judecată în trecut și această măsură nu și-a încetat efectele din diferite motive (fie nu a expirat termenul arestului, nu a început a fi executată decizia instanței privind arestarea persoanei din alte motive etc.).

Pe cale de consecință, există riscul real de a fi admise anumite interpretări eronate și arbitrare în defavoarea justițiabilului de către instanțele de judecată și/sau de către organele de drept în contextul manifestării voinței de a aplica prezenta dispoziție legală la circumstanțele descrise mai sus.

Subsecvent, există riscul direct al unor ingerințe în dreptul la libertatea și siguranța persoanei în timp ce aceste ingerințe nu sunt prevăzute de lege, dat fiind că legislația în vigoare nu a instituit mecanisme clare și precise care ar reglementa aplicarea arestului preventiv față de persoana învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni în perioada când în privința ei deja este aplicată această măsură preventivă și nu și-a încetat efectele. Însă, în practică instanțele deja formează anumite practici dubioase în acest sens, indiferent de faptul că o asemenea procedură nu este reglementată de lege și nu este clar situația legată de faptul care din aceste mandate de arest emise de instanță în diferite perioade de timp are prioritate și cum vor fi executate acestea fie la momentul reținerii învinuitului pentru a executa această măsură, fie la expirarea termenului de arest etc.

Însă, necesită a fi accentuat că, eminența reglementării mecanismelor de aplicare a mai multor mandate de arest în privința aceleiași persoane în diferite cauze penale în situația când efectele mandatelor de arest anterioare nu s-au stins este actuală, necesară și stringentă.

Or, aceste măsuri au un impact direct asupra unui drept fundamental al persoanei „libertatea și siguranța”, respectiv o reglementare certă, corectă și detaliată este inevitabilă întru evitarea încălcării drepturilor și intereselor legitime ale justițiabililor.

Mai mult, Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 27 din 31.10.2018 la pct. 71; 72; 73, a definitivat faptul că, orice privare de libertate nu trebuie doar să se bazeze pe una dintre excepțiile enunțate la literele a)-f) ale articolului 5 § 1 din Convenția Europeană, ci trebuie să fie și „legală”. Atunci când se pune în discuție „legalitatea” detenției, inclusiv problema respectării „căilor legale”, Convenția Europeană face trimitere la legislația națională. Ea impune în primul rând ca orice arestare sau detenție să aibă o bază legală în dreptul intern, însă privește și calitatea legislației (a se vedea *Del Río Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, § 125).

„Calitatea legii” presupune ca legea națională care autorizează privarea de libertate să fie suficient de accesibilă, precisă și previzibilă în aplicarea sa, pentru a evita orice risc de arbitrar.

Criteriul „legalității” presupune ca orice lege să fie suficient de precisă pentru a-i permite persoanei – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită acțiune (a se vedea *M. v. Germania*, 17 decembrie 2009, § 90; și *Oshurko v. Ucraina*, 8 septembrie 2011, § 98). Atunci când se pune în discuție privarea de libertate, este esențial ca legislația internă să definească de o manieră clară condițiile detenției (a se vedea *Creangă v. România* [MC], 23 februarie 2012, § 120).

Respectiv, atât timp cât art. 176 alin. (2) face referire la subiectul asupra căruia poate fi aplicată măsura preventivă de „arest” însă nu instituie mecanisme de reglementare a aplicării față de acest subiect a mai multor mandate de arest în timp ce mandatele de arest anterioare nu și-au pierdut efectul, acțiuni des întâlnite în practică (inclusiv în speța examinată în instanța de drept comun), considerăm că se admit ingerințe în dreptul de acces la justiție și dreptul la libertate și siguranță garantat de articolele 20 și 25 din Constituția Republicii Moldova.

Or, din motivul nereglementării pe plan național a unor asemenea gen de situații, se admit interpretării arbitrare a legii și inclusiv în defavoarea justițiabililor, respectiv, față de justițiabil poate fi aplicată o măsură preventivă sub formă de arest în situația când față de acesta este deja aplicată această măsură și nu a fost executată.

De notat că, organul de urmărire penală, în situația prezentă în speța ce face obiect al litigiului în instanța de drept comun nu aplică instituția prelungirii arestului, dat fiind că nu din motivul expirării termenului mandatului de arest anterior se solicită un alt mandat de arest, dar în situația când mandatul de arest este valabil, nu a fost pus în executare din varii motive, mai solicită încă un mandat de arest tot împotriva aceleiași persoane.

Astfel, în situația dată ne aflăm în prezența unei proceduri nereglementate de lege, dar, atât organul de urmărire penală cât și instanța o aplică dat fiind că au fost anterior create anumite precedente defectuoase în acest sens și instanța se conduce de precedentul judiciar anterior ca fiind izvor de drept.

Însă, legea este principalul izvor de drept și atât timp cât legea nu reglementează asemenea procedură, asemenea procedee nu pot fi aplicate, dar în practica națională se aplică, iar pe cale de consecință automat survin o serie de ingerințe în drepturile fundamentale garantate justițiabilului de Constituția Republicii Moldova.

Prin urmare, din aceste considerente se solicită examinarea constituționalității normei stabilite de art. 176 alin. (2) din Codul de Procedură Penală, în contextul nereglementării anumitor

mecanisme necesare (enunțate în prezenta sesizare) ce au impact direct asupra drepturilor fundamentale ale persoanei.

În aceeași ordine de idei, accentuăm că, exigențele preeminenței dreptului presupune, *inter alia*, asigurarea de către stat (legiuitor) a respectării caracterului de legalitate, calitate, accesibilitate, previzibilitate și certitudine juridică la adoptarea anumitor legi.

În acest sens, în cauza *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 1979, Rekvényi contra Ungariei, 1999, Rotaru împotriva României, 2000, Damman împotriva Elveției, 2005*, CtEDO a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu **suficientă precizie**, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita”; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice”. Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul comunitar, și anume principiul încrederii legitime.

Cu titlu informativ, aducem la cunoștință și faptul că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (de exemplu cauzele *Facini Dori v Recre, 1994, Foto-Frost v Hauptzollant Lübeck-Ost, 1987*), principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă, de asemenea, impune limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice, stabilitatea regulilor instituite prin acestea.

Paralel, statuăm și faptul că Curtea Constituțională, în pct. 62 din Hotărârea nr. 7 din 24.05.2012, menționează că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție.”

Așadar, prin prisma argumentelor invocate *supra*, considerăm că norma supusă controlului constituționalității încalcă dreptul fundamental al persoanei de acces la justiție, dreptul la libertate și siguranță, totodată, contravine prevederilor art. 23 din Constituția Republicii Moldova și a Convenției Europene a Drepturilor Omului, motiv pentru care solicităm declararea neconstituționalității acestei norme.

Or, incontestabil observăm o insecuritate juridică, care permite realizarea anumitor interpretări arbitrare a legii și aplicarea unor proceduri nereglementate de lege prin efectuarea unor interpretări extensive.

Într-o altă ordine de idei, art. 176 alin. (2) din Codul de Procedură Penală necesită a fi examinat prin prisma constituționalității și din perspectiva instituirii unei condiționalități de aplicare a arestului și anume „arestul este aplicabil pentru *săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod*”.

La caz, observăm că legiuitorul a mai atribuit un criteriu/temei imperativ în virtutea căruia poate fi aplicat arestul preventiv și anume „severitatea pedepsei”.

Cu toate acestea, necesită a fi marcat faptul că severitatea pedepsei ca temei de aplicare a arestului preventiv nu poate fi luată în considerare și aceasta contravine art. 25 din Constituția Republicii Moldova și nemijlocit art. 5 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului care prevede expres temeiurile în virtutea căruia poate fi afectată libertatea persoanei.

Mai mult, din jurisprudența CtEDO, s-a stabilit că reprezintă motive pentru privarea de libertate a celui bănuit de comiterea unei infracțiuni existența riscului: 1) sustragerii lui de la judecată; 2) afectării înfăptuirii justiției; 3) comiterii altor infracțiuni; 4) producerii de dezordine publice. Aceste motive nu trebuie cumulate, fiind suficientă existența unui singur motiv pentru aplicarea arestului preventiv. Aceste riscuri trebuie demonstrate prin probe bazate pe fapte.

La caz, art. 176 alin. (2) din Codul de Procedură Penală în redacția actuală mai instituie un temei caracteristic severității pedepsei.

Însă, Curtea Europeană a reținut: Pericolul eschivării învinuitului nu poate fi apreciat în exclusivitate doar în baza severității pedepsei pe care acesta riscă să o primească. Acesta trebuie să fie stabilit prin a se face referință la numeroase alte elemente care pot să confirme existența riscului unei eschivări sau să-l facă să pară atât de nesemnificativ încât să nu justifice detenția de până la judecată (*Yagci și Sargin c. Turciei*).

Mai mult, în redacția actuală art. 176 alin. (2) din Codul de Procedură Penală contravine și art. 21 din Constituția Republicii Moldova, dat fiind că aplică măsura de arest preventiv ghidându-se de caracterul sever al pedepsei. Adică instanța preconceput se pronunță indirect asupra vinovăției persoanei în cazul în care ia în calcul acest temei imperativ de aplicare a arestului preventiv legat de pedeapsa mai mare de 3 ani.

Prin urmare, identificăm încă anumite motive ce servesc la declararea neconstituționalității normei contestate.

În baza argumentelor expuse *supra*, solicităm înaltei Curți, recunoașterea neconstituționalității aliniatului (2) al art. 176 din Codul de Procedură Penală, „*Arestarea preventivă și măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod*”.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

Nu există documente relevante.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice

Avocat Lucian ROGAC

Dosar nr. 14-629/2021
(1-20114440-12-14-05112021-1)

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, Judecător

Veaceslav Martînenco

Grefier:

Cristina Levițchi

Cu participarea:

Procurorului

Ion Bunica

Avocatului

Lucian Rogac

juducând în ședința judiciară închisă demersul procurorului în Procuratura Generală, Vladislav Căruceru, privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în contumacie în privința învinuitului Plahotniuc Vladimir Gheorghe, instanța de judecată,-

A C O N S T A T A T:

Instanței de judecată i-a fost înaintat demersul procurorului în Procuratura Generală, Vladislav Căruceru, privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în contumacie în privința învinuitului Plahotniuc Vladimir Gheorghe.

La data de 16 noiembrie 2021 prin intermediul cancelariei, avocatul Lucian Rogac în interesele învinuitului Plahotniuc Vladimir Gheorghe a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 176 alin.(2) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova, indicându-se faptului că, prevederile art. 176 alin. (2) deși fac referire la subiectul asupra căruia poate fi aplicată măsura preventivă de „arest” însă nu instituie mecanisme de reglementare a aplicării față de acest subiect a mai multor mandate de arest în timp ce mandatele de arest anterioare nu și-au pierdut efectul, astfel se solicită verificarea normei sub aspectul corespunderii cu prevederile art.20, 25 din Constituția Republicii Moldova.

În ședința de judecată, avocatul, a susținut cererea.

Studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea și a sesiza Curtea Constituțională pentru a supune controlului constituționalității prevederile art. 176 alin.(2) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova, din următoarele considerente:

În conformitate cu dispoziția art.7 alin.(3) Cod de procedură penală, În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

Potrivit art. 135 alin.(1) lit.a), g) din Constituția RM, „Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a

tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție

Totodată aceleași prevederi se regăsesc și în art.4 alin.(1) lit.a), g) al Legii cu privire la Curtea Constituțională nr.317 din data de 13.12.1994 și în art. 4 alin.(1) lit. a) și g) din Codul Jurisdicției constituționale.

La fel, instanța de judecată notează că în temeiul Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, s-a statuat că în sensul articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20,115,116 și 134 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

Mai mult decât atât, prin aceeași hotărâre, Curtea Constituțională, a relevat că, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

După această proiectare a cadrului normativ de referință, în speță, instanța de judecată reține că, sunt întrunite condițiile indicate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din data de 09 februarie 2016.

În acest context, notăm că în speță instanța de judecată consideră oportună verificarea constituționalității prevederilor art. 176 alin.(2) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova, și anume a faptului că, prevederile art. 176 alin. (2) deși fac referire la subiectul asupra căruia poate fi aplicată măsura preventivă de „arest” însă nu instituie mecanisme de reglementare a aplicării față de acest subiect a mai multor mandate de arest în timp ce mandatele de arest anterioare nu și-au pierdut efectul.

Totodată, instanța de judecată consideră inoportun dispunerea suspendării examinării demersului procurorului în Procuratura Generală, Vladislav Căruceru, privind aplicarea arestului preventiv în contumacie în privința învinutului Plahotniuc Vladimir Gheorghe, din motiv că asemenea demersuri se examinează cu precădere.

Or, această circumstanță este dictată și de raționamentele Curții Constituționale al Republicii Moldova reflectate în decizia din 13.04.2021, de inadmisibilitate a sesizărilor nr. 55g/2021 și nr. 69g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 176 alin. (3) pct. 8) din Codul de procedură penală și anume,, 42. *Curtea a menționat anterior că celeritatea examinării cauzelor privind aplicarea măsurilor preventive și caracterul lor special justifică imposibilitatea suspendării procedurii de soluționare a acestor categorii de dosare (a se vedea*

HCC nr. 15 din 28 mai 2020, § 14). 43. Prin urmare, Curtea rămâne competentă să examineze prevederile criticate. În eventualitatea în care Curtea nu ar exercita controlul de constituționalitate, excepția de neconstituționalitate ar fi lipsită de eficacitate (a se vedea HCC nr. 15 din 28 mai 2020, § 14). 44. Așadar, Curtea va continua să examineze dacă sesizarea întrunește celelalte condiții de admisibilitate”.

Sintetizând circumstanțele reliefate, suprapuse la textele de lege enunțate, instanța de judecată ajunge la concluzia de ridica la cererea avocatului Lucian Rogac excepția de neconstituționalitate, în cadrul judecării demersului procurorului în Procuratura Generală, Vladislav Căruceru, privind aplicarea arestului preventiv în contumacie în privința învinutului Plahotniuc Vladimir Gheorghe, a controlului constituționalității prevederilor art. 176 alin.(2) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova, și anume a faptului că, prevederile art. 176 alin. (2) deși fac referire la subiectul asupra căruia poate fi aplicată măsura preventivă de „arest” însă nu instituie mecanisme de reglementare a aplicării față de acest subiect a mai multor mandate de arest în timp ce mandatele de arest anterioare nu și-au pierdut efectul.

În conformitate cu art. 7, 341-342, Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova, instanța de judecată,

DISPUNE:

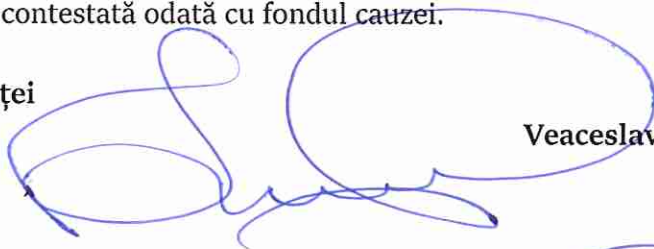
Se admite cererea avocatului Lucian Rogac în interesele lui Vladimir Plahotniuc în vederea exercitării controlului constituționalității prevederile art.176 alin.(2) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova, sub aspectul corespunderii cu prevederile art. 20 și art. 25 din Constituția Republicii Moldova.

Se remite în adresa Curții Constituționale sesizarea avocatului Lucian Rogac în interesele lui Vladimir Plahotniuc, pentru verificarea constituționalității prevederile art. 176 alin.(2) Cod de Procedură Penală a Republicii Moldova.

Se respinge solicitarea avocatului Lucian Rogac în interesele lui Vladimir Plahotniuc privind suspendarea examinării demersului procurorului în Procuratura Generală, Vladislav Căruceru, privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în contumacie în privința învinutului Plahotniuc Vladimir Gheorghe.

Încheierea poate fi contestată odată cu fondul cauzei.

Președintele ședinței
Judecător

Veaceslav MARTÎNENCO